

Francisc Draxel: Krajané v rumunském Banátu

Jako předseda České jihobanátské pobočky Demokratického svazu Slováků a Čechů v Rumunsku (již osmý rok) bych vás rád seznámil s kulturní činností české menšiny v rumunském Banátu. My, Češi v Banátu, si po dobu už téměř 200 let udržujeme svou identitu, zvyky a tradice. Za nejdůležitější považujeme to, že mluvíme česky.

Od příchodu Čechů do Banátu si banátští Češi dodnes zachovali kulturu jako své nejcennější dědictví, které si kdysi naši předkové přinesli z českých zemí. Žádná doba ať už předválečná, meziválečná nebo totalitní nedokázala ovlivnit naši kulturu, protože houževnatost, pevná vůle a vlastenectví nám pomohla přežít. Je sice pravda, že česká menšina v Rumunsku žije v odlehlých lokalitách, ale češi nikdy nepřipustili, aby jejich kultura byla nějakým způsobem narušena.

Do roku 1989 česká kultura sahala jen po hranice obcí a krajů, od tohoto roku začali Češi v Rumunsku svoji kulturu prosazovat a prezentovat na veřejnosti. Nejen v oblasti, kde žijí, ale po celém Rumunsku i v zahraničí. V květnu 1989 se konala první veřejná kulturní akce - folklorní festival Čechů v Banátu, která proběhla v největší české obci Gernik. Od té doby se počet kulturních akcí mnohonásobně zvýšil, v roce 2009 se konal už 11. ročník festivalu.

V roce 1990 si Češi a Slováci založili nevládní organizaci Demokratický svaz Slováků a Čechů v Rumunsku, která naše akce organizuje a financuje. V současné době pořádáme např. folklorní festivaly dospělých, folklorní festivaly dětí a mládeže, soutěže jako „Ta naše písnička česká“, posvícení v jednotlivých českých vesnicích, setkání rodáků, velikonoční a vánoční programy, oslavy masopustu, setkání mládeže, Den dětí 1. června atd.

Účastníme se festivalů v Rumunsku i v cizině, kde naše české soubory vystupují s písněmi a tanci, které se mezi námi uchovaly. Zachováváme si národní české kroje. Kromě folklorních akcí organizujeme olympiády z českého jazyka a literatury, vzdělávací soutěže, sportovní soutěže, metodické kurzy pro učitele atd. Děti jsou za výsledky v soutěžích odměňovány zájezdy, výlety ale i hmotnými cenami.

Vydáváme knihy, kulturní časopis Naše snahy a školské časopisy (Gernický zvoneček, Helenské sluníčko, Eibenthalské obzory) a dále také učebnice jako Dějiny a tradice české menšiny v Rumunsku pro 6. a 7. třídu. Českou menšinu v Rumunsku podporuje Česká republika prostřednictvím Ministerstva zahraničních věcí, české ambasády nebo Českého kulturního centra v Bukurešti. Dostáváme tak podporu od jiných organizací, jako je Česká katolická charita, Člověk v tísni atd.